

15 éves a Módszertani Közlemények

DR. VOKSÁN JÓZSEF,

a Pedagógus Szakszervezet főtítkára

A Pedagógusok Szakszervezete Központi Vezetősége, az egész magyar pedagógus társadalom nevében tisztelettel és szeretettel köszöntöm a Módszertani Közlemények régi és új szerkesztő bizottságát, szerkesztőségét, minden munkatársát. Különös örömeinkre szolgál, hogy akik jelen voltak az indulásnál, azok közül sokan még ma is aktív munkát végeznek mint szerkesztők, szerzők, munkatársak.

Milyen volt ez a másfél évtized? Ezt az időszakot a magyar iskolarendszer mélyreható átalakulása jellemezte. Nyugodtan mondhatjuk: nagy reformok időszakának folyóirata a Módszertani Közlemények. Éppen 1961-ben indult, az iskolareform évében. Az alapítók megértették és megérezték az idők szavát, a haladás szükségességét, hogy kell ez a folyóirat, amely oktatási rendszerünk minden másnál fontosabb, népünk kulturális felemelkedésében döntő szerepet játszó iskolatípus, az általános iskola mindkét tagozatán folyó oktató-nevelő munka segítését, s ezzel párhuzamosan az általános iskolai nevelők képzésének színvonalasabbá tételét tűzte ki céljául.

Szegeden, a magyar kultúrának ebben a fellegvárában mindig is munkálkodtak nagyon szép számmal alkotó pedagógusok, akik előbbre vitték a nevelés tudományát elméleti és gyakorlati síkon egyaránt.

Szenteljünk néhány percet a régieknek: a *Cselekvés Iskolája* című folyóiratra gondolok elsősorban, a szegedi Polgári Iskolai Tanárképző Főiskola gyakorlóiskolájának kiadványára, amely 1932 és 1944 között jelentős szerepet töltött be a polgári iskolai tanárok képzésében, továbbképzésében, végeredményben a kevésbé jómódú kispolgárok, munkások, parasztok gyermekeinek nevelésében.

Nagy érdeme volt a Cselekvés Iskolájának, hogy a megmerevedett polgári pedagógiát mozgásba hozta, felkavarta a neveléstudomány állóvizét – a tanulói tevékenység, az aktivitás erőteljes hangoztatásával. Ez nagy pozitívum volt, mert szembeállt a hivatalos pedagógiával, a Herbart–Fináczy elmélettel és gyakorlattal, a kor uralkodó pedagógiai eszméjével, a sovíniszta irredentizmussal.

A szegedi Cselekvés Iskolája, bár nem volt mentes a korszak hibáitól, így pl. a nacionalizmustól, vagy az uralkodó osztály által megszabott egyéb eszméitől – s nem is szállhatott volna szembe a tantervi célkitűzésekkel és követelményekkel – egészében továbbélte a polgári liberalizmus pedagógiai eszményeit, a fasizmussal szemben álló személyiség polgári szabadságjogát, szabadabb gondolkodását. Didaktikailag ehhez kapcsolta – bár néha formalizmusba hajtotta – az aktivitás elvét, amellyel a fasizmustól nem kívánt önállóságra nevelt. Mindezek a pozitívumok az egyre nyíltabban előre törő fasizmus éveiben határozott magatartást, egészségesebb pedagógiai légkört, a neveléstörténet mérlegén pedig polgári haladó hagyományt jelentenek.

Ezért egyet érthetünk azzal az értékeléssel, amely a Módszertani Közlemények történeti előzményei sorában elismeréssel tartja számon a Polgári Iskolai Tanárképző és gyakorlóiskolája pedagógiai törekvéseit.

Ugyancsak önké, szegedi pedagógusoké az érdem, hogy tizenöt esztendővel ezelőtt új folyóirattal gazdagodott a magyar pedagógia: megindult a Módszertani Közlemények. Bátran mondhatjuk, hogy ez a tizenöt év a folyóiratnak valósággal diadalútja volt, hiszen nagy felelősséggel, bátor kezdeményező készséggel, elméleti és gyakorlati problémák felvetésével, megoldásával segített megvalósítani a szocialista pedagógia célkitűzéseit, törekvéseit.

Nem csoda hát, ha gyorsan népszerűvé vált a pedagógusok körében. Ezt számadatak is ékesen bizonyítják.

Kétezres példányszámmal indult a lap, s már 1968-ban hatezerben jelent meg, majd némi ingadozás után 1974-ben elérte azt a csúcst, amit ma is tart: számonként 6500 példányban jut el az ország minden részébe, pedagógusképző intézményekbe és gyakorló általános iskolai pedagógusokhoz egyaránt.

S amire joggal lehetnek büszkéek a folyóirat alapítói és mai munkatársai: a kiadványt az előfizetők tartják fenn – a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola évi húszezer forintos támogatása mellett. Az előfizetők több mint ötven százaléka egyéni előfizető s ez azt bizonyítja, hogy a pedagógusok olvassák, szeretik a lapot, és meg is vásárolják. Ennek alátámasztására idézem a szerkesztőség előfizetési felhívásából ezt a néhány szót:

„Igen tisztelt előfizetőink! Örömmel értesítjük, hogy lapunk 1968. évi előfizetési díját – a nyomdaipari árak emelkedése ellenére – nem kellett felemelnünk. Ezt előfizetőink táborának jelentős megnövekedése tette számunkra lehetővé.”

Ez a 6500-as szám figyelemreméltó. A Módszertani Közlemények bebizonyította, hogy tartalmas, újszerű mondanivalóval, igényes szerkesztőmunkával vidéki kultúrcentrumból is meg lehet hódítani a pedagógus társadalmat.

Tizenöt esztendő alatt ötezer, évenként átlagban 330 oldalon 600 nagyobb, alapvető nevelési, didaktikai problémákat felvető, tárgyaló cikk és tanulmány látott napvilágot. Az ötezer oldalból kb. 1200 oldal terjedelmet tesz ki az ún. „Műhely” rovat, amely az iskolai élet, az oktató-nevelő munka egy-egy részletének elemzésével, óravázlatok közreadásával segíti a gyakorló pedagógusok munkáját. S ha már a rovatoknál tartunk, feltétlenül szólni kell az olyan kezdeményezésekről, mint a „*Fiatalkor nevelők fóruma*”, a „*Nemzetközi Szemle*”, a „*Pedagógusok a közéletben*” és az „*Új matematikai nevelés*” című rovat, amelyek friss problémalátásukkal tűnnek ki.

1961-ben az induláskor közölt beköszöntőjében a szerkesztőség felvázolta a folyóirat célját:

„A Szegedi Pedagógiai Főiskola és a Szegedi Tanítóképző Intézet a folyóirattal elsősorban a két intézmény körzetébe tartozó általános iskolák mindennapi munkájával kíván közvetlen kapcsolatot létesíteni, nem hanyagolva el azonban az ország más tájainak oktatási és nevelési kérdéseit sem...”

„Lapunk az általános iskola életével összefüggő időszzerű kérdések megvitatása kapcsán egyrészt a szocialista nevelés elveinek alkalmazásában a legbátrabb, tudományosan megalapozott eljárásokat kívánja összegyűjteni, ismertetni, továbbfejleszteni, másrészt az előre mutató módszertani törekvések kibontakozását segíti elő, egyben a két intézmény hallgatóit is közelebb viszi életpályájukhoz.”

Péter Ernő elvtárs, szakszervezetünk volt főtitkára 1962-ben üdvözölte a folyóiratot. Egyetértett a célkitűzésekkel, de tovább is ment egy lépéssel:

„Az új, a legjobban bevált módszerek felkutatása és közkinccsé tétele azonban csak az első, ha még olyan fontos lépése is a segítségnek. Meg kell tenni a második

lépést is – azt, hogy a legjobb módszereket átvegyék és alkalmazzák az iskolák nevelői.”

Fordulatot jelentett a lap életében az 1967-es esztendő. Néhány idézet az 1. szám „Szélesebb horizonton” című cikkéből:

„A Módszertani Közlemények – a Szegedi Tanárképző Főiskola Szakszervezeti Bizottságának kiadásában – ez évben kezdi meg 7. évfolyamát azzal az elgondolással, hogy valamennyi általános iskolai pedagógusképző intézmény közös lapjaként, új alapokon, szélesebb horizonton fejthesse ki tevékenységét.”

Továbbá: a lap *„tudatosan be akarja tölteni azt a hézagot, amely a pedagógusképző intézmények és az általános iskola kapcsolatában ma még fennáll.”*

„A Módszertani Közlemények cikkeivel, tanulmányaival segíteni kívánja a tanító- és tanárképzést. Minden számban olyan tanulmányokat szeretne közölni, amelyek az általános iskolai oktató-nevelő munka problémáit felvetve, a főiskolai, intézeti hallgatók szemináriumi foglalkozásához is konkrét anyagot nyújtanak.”

További feladatként jelöli meg a tanítói, tanári munka tudatosabbá tételét, a szakfelügyelők, igazgatók munkájának segítségét, általában a pedagógusok továbbképzését.

Állíthatjuk, hogy a folyóirat célkitűzése megfelel mindazoknak a követelményeknek, amelyeket a magyar pedagógia folyóiratok széles táborában támaszthatunk vele szemben. Olyan feladatokat vállalt és vállal, amelyek megfelelnek a korszerű olvasói igényeknek, nem keresztezik más folyóiratok célkitűzéseit, nincsenek átfedésben, sőt oktatáspolitikai szempontból jelentős új célkitűzéseket szolgálnak, s ezeket a feladatokat majdnem teljes egészében teljesíti, ami önmagában véve és más lapokhoz való viszonyításban is nagyszerű fegyvertény.

Ebben kétségtelenül benne van a célkitűzéseknek és az igényeknek az egybevetése, de benne van az is, hogy kitűnő szerkesztő gárdával rendelkezett és rendelkezik, nagyon határozott törekvést láthatunk a színvonalas szerkesztő gárda tudatos szervezésére. Az adottságok is kitűnőek, mert az általános iskolai elméleti és gyakorlati szakemberek legkiválóbbjait tömörítik pedagógusképző intézményeink s a szerkesztő bizottság magja ezekből került ki. Az első időszakban csak ők adták a szerkesztő bizottság tagjait, de a későbbiekben találkozhatunk azzal a törekvéssel, hogy bővüljön a szerkesztő bizottság, abban az értelemben is, hogy a képzés és a gyakorlat legjobb szakembereit tömörítse.

A szerzők között mind gyakrabban találkozunk városok, kisebb falvak, sőt tanyai települések pedagógusaival. Itt azonban meg kell jegyeznünk, hogy ezt a célkitűzést nem sikerült maradéktalanul megvalósítani, és úgy gondoljuk, hogy a jövőben sokkal eltökéltebben és nagyobb következetességgel kell bevonni a nagy pedagógiai tapasztalattal rendelkező, az oktató-nevelő munka örömeit és buktatóit egyaránt jól ismerő általános iskolai tanítókat, tanárokat, vezetőket és egyéb oktatási szakembereket. Annak tudatában kell ezt tenni, hogy ez nem csupán a folyóirat érdekeit szolgálja, hanem annak a tudománypolitikai és oktatáspolitikai célkitűzésnek a megvalósítása, hogy az elméletet a gyakorlattal minél szorosabban kapcsoljuk össze, hogy a gyakorlat szakemberei között mind többen legyenek olyan alkotó gyakorlók szakemberek, akik nemcsak saját munkájuk állandóan megújuló javítására képesek, hanem arra is, hogy tapasztalataikat összegyűjtsék, elemezzék, értékeljék, feldolgozzák és alkalmassá tegyék arra, hogy széles körben közkinccsé válják tapasztalatuk. A gyakorlatnak az effajta közeledése az elmélet felé nyilvánvalóan szakfolyóiratainknak már ma is, de holnap még inkább halaszthatatlan feladata.

A Módszertani Közlemények fontos munkát végzett a *pedagógus továbbképzés területén*. Ezt az igényességet kétségtelenül meg kell tartania és tovább fokoznia.

A pedagógus továbbképzés mindmáig megoldatlan problémái szocialista oktatásunk fejlesztésének közismerten *gátló* tényezői. Már az 1961-es reformot követő időszakban is intenzíven foglalkoztunk a korszerű pedagógus továbbképzés programjának kidolgozásával, mint ahogyan az 1972-es közoktatási párthatározat megállapítja és mi is hasonlóképpen önkritikusan kell hogy mondjuk ez alkalommal: mindmáig nem sikerült egy ilyen programot kialakítani. Ez a megjegyzés nem a lap munkájával szembeni negatív megjegyzés, sőt inkább pozitívum abban az értelemben, hogy a lap maga igyekezett a maga eszközeivel és lehetőségeivel enyhíteni a továbbképzés gondjait. Minden bizonnyal ez is hozzájárult a lap közkedveltségéhez, olvasottságához, hiszen pedagógusaink nagy többsége érzi ezt a fogyatékossgot és saját maga is keresi szakmai fogyatékossgainak a pótlását és oktató-nevelő munkájának korszerűsítését.

Mindnyájan, akik itt vagyunk, tudjuk, hogy egy folyóirat szerkesztése milyen sok gonddal, előrelátással, az aktuális szempontok állandó figyelembevételével, a pedagógia szüntelen fejlődésének szemmel tartásával és még egyéb gondokkal jár. A Módszertani Közlemények másfél évtized alatt megjelent számainak áttekintése után azonnal szembetűnő élmény számunkra a frissesség, amellyel a szerkesztőség ezekre az igényekre, változásokra gyorsan reagál, A folyóirat tematikája színes, érdekes, egyes tárgykörökben szinte lebilincselő és hozzá kell tennünk azt a szakmai jellegzetességet is, hogy az általános iskolára rendkívül jellemző.

Ebben a körben semmi újat nem mondok azzal, hogy az általános iskola mint intézménytípus, a több mint harmincéves történeti múltja ellenére sem tekinthető homogén oktatási egységnek sem szervezeti, sem elméleti, gyakorlati szempontból. Az úgynevezett alsó és felső tagozati jelleg még mindig érezhető. Nos, a Módszertani Közlemények ennek tudatában vállalja – és ezt megalapozottan mondhatjuk mi is ez alkalommal –, hogy szerkesztő munkájával egységes egésznek is tekinti az általános iskolát. Egyforma hangsúllyal foglalkozik az osztálytanítós és a felsőtagozati szakoktatás nevelési, didaktikai, metodikai problémáival. Sajátos módon fogja egységbe az általános kérdéseket az általános iskolai elméleti, gyakorlati sajátosságokkal. Amikor a pedagógus hivatással, a tanár-diák viszonytal, az osztályfőnök személyiséggel, a pedagóguspálya presztízsével, az igazgató szerepével, a pedagógus közösség konfliktusaival, vagy a továbbképzés új rendszerével foglalkozik, akkor ezt az általános iskola szemszögéből nézi.

És ezt a sajátosságot a pedagógusképzés problémáival bővíti. A sajátosság itt abban van, hogy amikor a pedagógusképzés témáit közli, akkor itt az általános iskola problematikája a pedagógusképzés oldaláról kap megvilágítást. A leendő általános iskolai pedagógusok, amikor az aktivitás lélektanáról, a serdülőkor problémáiról, a nevelési eredmények elemzéséről, vagy a szituáció és a nevelés kapcsolatáról szóló cikkeket olvassák, akkor ebben az általános iskolai gyakorlati problémák színvonalas elméleti feldolgozását olvashatják.

A didaktika általános kérdésein túlmenően bőséges segítséget ad a folyóirat az általános iskola nevelőinek. Nincs olyan tárgy, amelynek oktatója ne találta benne hasznos útmutatót az órák előkészítéséhez, levezetéséhez. Egyszerű dolgok, egyszerű szavak? Igen, de nagyon is fontosak a kezdő pedagógus, a gyakorló tanító és tanár mindennapi munkájában. Az írott betűkkel való írás – az olvasás és a környezetismeret koncentrációja – a hazaszeretetre nevelés olvasás órán – Petőfi alakja a 4. osztályosok érzésvilágában – magnetofon a fogalmazásórán – kombinatorika az alsó tagozaton – világnézeti problémák a számtantanításban –, e néhány kiragadott példa is hűen érzékelteti azt a gazdagságot, amellyel a szerkesztőség a tanítónők, tanítók munkájának megkönnyítésére siet.

De ugyanilyen változatosságot mutat a felső tagozat is. Csak néhány téma a gazdag termésből: a tanulók érzelmi reakciói egy nyelvtanórán – esztétikai és pszichológiai szemlélet az irodalom elemzésében – Fekete István önmagáról és műveiről – orosztanítás bábok felhasználásával – számokkal való munka a földrajztanításban – mértékegységek a fizikában – biológiai fogalomalkotás – a politechnikai szakkifejezések értelmezése – úttörőcsapatok nyári táborozása.

Nyugodtan elmondhatjuk ezek után, hogy a lap a pedagógia minden kérdését felöleli. Ez az egyik, nagyon is lényeges oka népszerűségének. De nem hanyagolható el a másik sem, nevezetesen az, hogy erősen a gyakorlat oldaláról tárgyalja a problémákat – gondolok itt elsősorban az órávázlatokra, elemzésekre, a rajzokkal, grafikonokkal bőven illusztrált írásokra. Ezeken a területeken országos méretű tapasztalatcsere zajlott és zajlik le ma is, a szónak nemes értelmében, amely szerint az idősebb, gyakorlottabb nevelő átadja tudását a fiatalabbnak, az alföldi tanyai tanító a dunántúlinak, az összevont osztályokkal foglalkozó a hasonlóan nehéz körülmények között dolgozó kollégájának.

Természetesen most megint felmerülhet az aggály: a sok gyakorlati cikk közlése nem lesz-e gátja az önálló, alkotó pedagógiának, annak, amit úgy is kifejezhetünk, hogy X vagy Y óráját láttuk, hallgattuk, amely csakis rá jellemző, egyedi, s ez az óra különbözik mindenki másétól.

Tudjuk, hogy a folyóirat munkájának nincs és nem is lesz ilyen következménye. Ellenkezőleg: hisszük és reméljük, hogy a lap továbbra is nagy felelősségtudattal, igényességgel, kezdeményezőkésséggel tölti be azt a feladatát, amelyhez 15 esztendőn át hű volt és maradt.

Ezért az eredményért, jó munkáért szakszervezetünk nevében köszönetet és elismerést mondok valamennyi szerkesztőnek, szerkesztő bizottsági tagnak, szerzőnek, technikai dolgozónak, kérve és biztatva őket a további színvonalas közreműködésre.

Befejezésül néhány gondolatot kiemelnék. Szakszervezetünk elismeréssel adózik a Módszertani Közlemények teljesítményének, jelentős eredményeinek, pedagógiai alkotómunkájának. Úgy tekint rá, mint amely a szocialista nevelésügy fejlesztésében jó ügyet szolgált, a maga eszközeivel segítette a fejlődést, hűségesen kitartott az alapozó képzés demokratizálásának, színvonala szüntelen emelésének elve mellett. A kutatások, a kísérletek támogatásával, eredményeinek közkinccsé tételével, a tapasztalatcsere felkarolásával, az írott szó erejével a pedagógiai alkotó munka jó műhelyének bizonyult. Haladjon továbbra is ezen az úton, mert jó úton halad. *Három vezető eszmét* – nem mintha erre a szerzők és a szerkesztő bizottság eddig nem gondolt volna – ez alkalommal mégis kiemelnék. Mindehárom a szakszervezeti tömegmozgalmi munkában is központi helyet foglal el.

Az *első* a pedagógiai élet gyakorlatát van hivatva szolgálni. Mindenfajta tudományos vizsgálódás, kutatás – még az alapkutatás is – abból és ezúton nyeri értelmét, ahogy és amilyen mértékben a gyakorlatot segíti. Minden szavunk, gondolatunk éppen ezért – közvetlenül vagy közvetve – még inkább segítse az általános iskolában tanító 65 000 pedagógus munkáját. Az elmélet útmutatásai az ő alkotó tevékenységükben, szocialista nevelőmunkájuk tudatosságában öltönn testet.

Második gondolatunk is az elmélet és a gyakorlat szorosabbá fűzésének szolgálatában áll. Biztatnunk, erősíteniünk kell az alkotó, újító, ötletdús, a márt meghaladni kívánó, a monotóniát áttörő nevelést. Az olyan pedagógus munkáját, aki erre tartósan képes, eredményeit tapasztalati szinten összegezi és közkinccsé teszi – az ilyen pedagógus munkáját tudományos teljesítménynek kell elismerni és honorálni. Ezt mindenkivel el kell fogadtatni, mert ez is érdekvédelem.

Végül, de mindenekelőtt a lap a legnagyobb tudatossággal és energiával erősítse a pedagógus hivatást. Ennek az elkötelezettségeit és szépségeit. A gondok, a bajok, a problémák mellett első helyen szolgálja a pálya emberi értékeit, a szükséges optimizmust, a szocialista nevelésügy páratlan perspektíváját. Az ilyen szerkesztői elvekben gazdag, pezsgő, mozgósító lap képes egyik legfontosabb tartalékunkat, a pedagógiai alkotó munkát optimálisan aktivizálni. Kívánom, hogy ezeknek a feladatoknak a legközelebbi évfordulóra, a negyedszázadosra, a lap egyre magasabb színvonalon feleljen meg.

SZABÓ G. LÁSZLÓ,

az MSZMP Szeged Városi Bizottsága osztályvezetője

Kedves Elvtársak! Tisztelt Kollégák! Engedjék meg, hogy az MSZMP Szeged Városi Bizottsága nevében tisztelettel köszöntsem a Módszertani Közleményeket, amely 15. évfolyamához érkezett. Nincs módomban még új beosztásomból eredően köszönteni – mert csak április 1-én foglalom el ezt a munkahelyet, de zárójelben nem megyei elnökhelyettesként szabad legyen megjegyeznem, hogy lehetőségeimhez mérten nagyon szívesen és őszintén fogom támogatni új munkakörömben a Módszertani Közleményeket. Előtte Voksán elvtárs igazán nagy szakértelemmel és szeretettel méltatta a folyóiratot, ezért én csak nagyon röviden, néhány gondolatot szeretnék az eddig elhangzottakhoz hozzáfűzni. Mi az, ami szememben oly fontossá teszi ezt a lapot? Elsősorban a célkitűzés. A korszerű módszerek átadására való törekvés. Jól tudjuk, akik valaha tanítással foglalkoztunk, hogy a legkorszerűbb tudás is holt anyaggá válhat a pedagógus kezében, ha nincsenek meg a módszerek a legújabb, a legkorszerűbb módszerek, amelyekkel ezt hallgatóinak, tanítványainak átadja. Ezeknek az új és korszerű nagy hatású módszereknek az átadásában roppant nagy szerepet játszottak az elmúlt 15 esztendőben a Módszertani Közlemények. A másik gondolat, az alkotó pedagógusok tömörítésére vonatkozik. Itt ma az előző konferencián többen idézték a Marx által oly szépen megfogalmazott emberi megújulás, önmegújulás gondolatát. Azt hiszem, az alkotó pedagógus a leginkább kifejezi a megújulásra kész embert. És ezeknek az alkotó pedagógusoknak a fóruma lett az elmúlt 15 esztendőben a Módszertani Közlemények. Nagyon köszönöm Voksán elvtársnak, hogy méltatásában pár gondolatot annak is szentelt, hogy itt Szegeden az alkotó pedagógiai munkának hagyományai vannak. Ezekben a hagyományokban véleményem szerint mindig felismerhető a műhelymunkára való törekvés, a műhely kialakítása. A szocialista léttől annyira elválaszthatatlan ez a fajta együttműködés, amelyet a Módszertani Közlemények eddigi tevékenységében, és én bízom abban – hogy ezután következő évfolyamaiban is kiteljesít. A magyar pedagógia és a magyar iskolai élet izgalmas korszakát fogta át ez a 15 esztendő. Segítette a célokat új módszerek átadásával, a megvalósulás útján. Mindig volt ereje a szerkesztőnek és a munkatársaknak, hogy fő célnak alárendeljen, vagy a fő célt erősítve új kezdeményekre is figyelmet fordítsanak. Megvallom – mi szegediek nagyon büszkéek vagyunk többek között arra, hogy a Kincskereső innen nőtt ki és vált ma már a Magyar Úttörő Szövetség országos gyermekirodalmi lapjává, amelynek havi példányszáma 80 ezer körül mozog. Azt hiszem, hogy a mai kerekasztal beszélgetés szimbolikus lehet. Szimbolizálja azt,

hogy a Módszertani Közlemények munkatársai képesek az új nyújtására, az önmegújulásra. Most egy olyan témát karoltak fel, – a minisztérium illetékes osztályának a segítségével –, amely nagyon fontos és nagyon korszerű. Bízom abban, hogyha ezt a témát, a pedagógus személyiség aktuális problémaköreit közölni fogja majd a lap, ez egy kiterelbelyesedő vita lehet. Talán nem vetem el a sulykot, ha azt mondom, hogy országosan kiterelbelyesedő vita lehet, amelyből megint a nevelés ügye fog profitálni és mindazon intézmények, amelyek pedagógusképzéssel és az új pedagógusok felkészítésével foglalkoznak. Nagyon szép szimbólum ez, szocialista életünkhöz szervesen hozzátartozó szimbólum, keresnünk kell mindig az újat. A céljainkhoz minél maximálisabban közelebb vivő újat. Ezt tette ma a Módszertani Közlemények. Ismételtelen tisztelettel köszöntöm a lapot, minden munkatársat és sok sikert kívánok. Szeretném, ha a 25 éves jubileumot megünnepelhetnénk együtt.

Jó erőt, egészséget kívánok az elvtársaknak!

FORGÓ PÁL,

Szeged megyei-városi tanács művelődési osztályvezető

A szegedi pedagógusok és Szeged megyei-városi Tanács Művelődési Osztálya nevében tisztelettel, őszinte nagyrabecsüléssel köszöntöm a 15 éves Módszertani Közlemények szerkesztő bizottságát, munkatársait, minden kedves kollégánkat. Nekünk szegedieknek különösen kedves ez a folyóirat. Itt történt a kezdeményezés 15 évvel ezelőtt, a Módszertani Közlemények elindítására. Szeretettel gondolunk azokra, akik vállalták, hogy egy új pedagógiai folyóiratot indítsanak útjára, olyan folyóiratot, amelyet itt vidéken szerkesztenek, de tartalmában, mondanivalójában az egész ország pedagógus társadalmához szól. A 15 év alatt megjelent számokat lapozgatva meggyőződhetünk arról, hogy valóban a Módszertani Közlemények továbblátott a helyi problémákon. Ezért vált a pedagógusok kedves lapjává, országszerte, ezért nőtt a példányszám többszörösére. A gyakorló pedagógus bármelyik számát veszi is kézbe, mindig talál olyan írást, ami neki szól, az ő gondjait segít megoldani, neki ad hasznos útmutatást, hasznos tanácsot, egy-egy jó ötletet. Hosszú lenne felsorolni azokat oktatási-nevelési kérdéseket, amelyre a lap folyamatosan felfigyelt. Oktatáspolitikánk elvi kérdései, az erkölcsi, politikai, világnézeti nevelés, a hazafiságra nevelés, az osztályozás, értékelés, az új matematikatanítás, az anyanyelvi képzés, a feladatlapos munka, a közoktatáspolitikai határozatból adódó nevelési és oktatási feladatok végrehajtása során. Az elmélet és a gyakorlat soha nem elszakítva jelentkezett az elmúlt 15 év alatt. Pedagógusaink ezért szeretik és várják a lapot. Egy-egy írása a tanári szobában lezajló beszélgetések témájává válik, másik: munkaközösségi foglalkozáson vitatják meg, a harmadik: ajánlott irodalomként szolgál egy-egy nevelési értekezletre való felkészüléshez. Így vált a Módszertani Közlemények a mindennapi pedagógiai tevékenységünk részévé. A jövőt illetően az a kérésünk a szerkesztőségtől, hogy ugyanilyen gonddal, szeretettel foglalkozzanak a folyóirattal, mint tették azt az elmúlt 15 év alatt. Őrizzék meg frissességüket, szélesítsék kapcsolatukat a pedagógusokkal, adjanak biztatást, támaszt az újat kereső, jobbat akaró, igyekvő kollégáknak. Jó egészséget, töretlen munkakedvet, további sikereket kívánok a folyóirat szerkesztő bizottságának és minden munkatársának.

DR. KERÉKGYÁRTÓ IMRE,
vezető szakfelügyelő, Budapest

Tisztelt Elvtársak! Tolmácsként szólok, mert tegnap felhívott Bodnár Gábor elvtárs, Budapest XI. kerületének művelődési osztályvezetője, aki szeretett volna eljönni, de nagyon fontos pártbizottsági értekezlet megakadályozta ebben és megkért, hogy a következőket tolmácsoljam: Felhasználna az alkalmat, hogy köszöntse a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolát azért, mert az utóbbi időben munkába állt pedagógusok közül – úgy tapasztalja, hogy az innen kikerülők, nagyon jól felkészültek, pedagógiaiilag, szakmailag egyaránt. Másodsorban köszönti a folyóiratot és mindjárt hozzátette, ha itt lenne, elmondaná, hogy nagyon szorgalmazná, hogy ne csak évi 5 ezer példányszámban jelenjék meg, hanem jelenhessék meg több példányszámban és ugyancsak tolmácsolnám azt, hogy szívből köszönti Németh István felelős szerkesztő elvtársat, akivel személyes találkozásai során olyan pedagógust ismert meg és olyan szerkesztőt, aki hittel, szenvedéllyel végzi a munkáját. Kéri, jó egészségben folytassa munkáját. Nagyon szerényen ezeket szerettem volna tolmácsolni.

DR. ZUKOVITS IMRE,
főiskolai tanár, Pécs

Kedves Kollégák! Kedves Elvtársak! Engedjék meg, hogy a pécsi Tanárképző Főiskola igazgatójának, dr. Kalmáchev Zoltán elvtársnak személyes megbízásából, valamint az intézmény oktatóinak a megbízásából is néhány köszöntő szót mondjak a jubileum alkalmából. Kedves elvtársak 15 év és az ember akármennyire racionálisan gondolkozik, az ünnepélyes alkalmakon lehetetlen az érzelmi vonatkozásokat kikapcsolni, akkor is és úgy is, ha azt mondjuk, hogy az észé a döntő szó. Az eredmény nem önmagától születik meg, hanem abban ezernyi gond, fáradság, utánajárás és szinte láthatatlan apró munka rejtőzik. Tegnap este ismét végiglapoztam a 15 év bibliográfiai összesítését. Mennyiségében is döbbenetes és megrendítő élmény. A több mint ezer cikk tanú rá. A szerkesztő bizottság, a szerkesztőség változott, de a felelős szerkesztő személye azonos. Én csak egyet tudok mondani, hogy a mi kettőnk levélváltása csupán több mint két vaskos dosszié. Hát akkor a többi intézmény, a többi munkatárssal való levelezés mennyi lehet? Tegyem még hozzá azt, hogy legtöbbször saját kézzel ír a felelős szerkesztő, vagy ő saját maga gépel, mert önálló adminisztrátor nincs a lapnál, mint más szerkesztőségekben. Én azt tudom mondani, hogy mindazon szerzők, akik itt a lapnál kezdték működésüket, neveket tudnék mondani – ma már elismert és országos tekintélynek örvendő emberek, akiknek az első írásait, lépéseit segítette a felelős szerkesztő.

Mindazok nevében, akik teret és lehetőséget találtak gondolataiknak a szélesebb körben való terjesztésére, de a magam nevében köszönöm meg a felelős szerkesztőnek a nagyon, de nagyon komoly, határozott és mindig az ügyet tekintő segítségét. Mint aki ismeri a lap jelenlegi anyagi problémáit, hadd javasoljam az ünnepi óra ünnepi perceiben, hogy mindaz, aki tud segíteni, segítsen. Utalás történt arra is, hogy a felelős szerkesztő kezdeményezésére, a Módszertani Közlemények mellékleteként indult el a Kincskereső. Elmondom, hogy a pécsi Orvostudományi Egyetem Gyermekek-

klinikájára eljuttattunk annak idején, a kísérletezés időszakában néhány Kincskeresőt, azoknak a gyerekeknek, akik hónapokon keresztül álltak gyógykezelés alatt. Az eredmény? Jöttek az orvosok, hogy lehetne-e még kapni. Ma előfizetők. Olvassák-e a pedagógusok a lapot? Módszertani Közleményeket? Hát hadd mondjam a következőt. A pécsi Tanárképző Főiskola hallgatói olvassák a lapot. Belenyúlunk a zsebükbe és megveszik, pedig a szerkesztőség szegedi. A fejlesztés lehetősége ott van. Ismertessük meg a Módszertani Közleményeket a tanító- és tanárjelöltekkel. Öröm a számomra is, mikor minden előzetes magyarázat nélkül hivatkoznak szakmódszertani, a pedagógiai, didaktikai és pszichológiai szemináriumokon, vagyis a hallgatóság rájött arra, hogy érdemes olvasni. És a pedagógusok? Abban a helyzetben vagyok, hogy Dunántúl nyolc megyéjének a továbbképzésén keresztül kapcsolatban vagyok minden megyei továbbképzési kabinettel, rengeteg iskolába járok. Kérem, nem voltam még olyan dunántúli iskolában, ahol ne olvasnák a Módszertani Közleményeket. Ott van minden iskolában a Módszertani Közlemények. És olvassák! Elvtársak, a legnagyobb elismerés, hogy a polcokról rendszeresen hiányoznak a Módszertani Közlemények számai, ami annyit jelent, hogy viszik és olvassák. Ezen gondolatok után engedjék meg, hogy teljes mértékben és szívem teljes egyetértésével hadd tolmácsoljam főigazgatónk személyes jókívánságait, hozzátéve a pécsi Tanárképző Főiskola dolgozóinak üdvözlét azzal a megjegyzéssel, hogy nemcsak életünket és vérünket, hanem továbbra is ott leszünk a szerkesztésben, az írásban és a terjesztésben.